

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΟΝΑΠΑΡΤΗΣ

Ὁ πολυπαθὴς βοναπαρτικὸς οἶκος ὑπέστη ἐσχάτως νέαν ἀπώλειαν, ἀποθανόντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ ἐπισημοτάτου τῶν ἀπομενόντων αὐτῷ ὀλίγων μελῶν, τοῦ πρίγκιπος Ἰερωνύμου Ναπολέοντος.

Ὁ ἀποθανών, υἱὸς τοῦ ἄλλοτε βασιλέως τῆς Βεστροφάλιας Ἰερωνύμου, ἀποθανόντος τὸ 1860 καὶ τῆς Αἰκατερίνης, πριγκίπισσας τῆς Βυρτεμβέργης, ἐγεννήθη τὴν 9 Σεπτεμβρίου 1822 καὶ ἐπομένως ἤγειν ἡλικίαν ἐξήκοντα καὶ ὀκτῶ ἐτῶν. Καίπερ κευφῶς ὀπωσοῦν, οὐχ ἤττον διετηρεῖτο μέχρι ἐσχάτων εὐρωστος καὶ ἀκμαῖος.

Λέγουσιν οἱ ἐκ τοῦ πλησίον γνωρίζοντες αὐτὸν ὅτι ἦτο σκαῖδς καὶ ἀπύτομος περὶ τοὺς λόγους ἐνίστε δὲ καὶ περὶ τὰς πράξεις. Ὁ πατὴρ του δὲν τὸν ἠγάπα, τὸν ἐπέπληττε διὰ τὰς ἐπιληψίμους αὐτοῦ σχέσεις, ὧν ὅμως καὶ αὐτὸς, καθὰ βεβαιούται, δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένος καὶ κατὰ τὸν χρόνον ἀκόμη, καθ' ὃν ἦτο βασιλεὺς τῆς Βεστροφάλιας.

Ἡ πολύμωτος αὐτοῦ ἔρις μετὰ τοῦ υἱοῦ του πρίγκιπος Βίκτωρος προήλθεν ἐξ ἀφορμῆς ἐπισκέψεως, γενομένης πρὸς τὸν νεαρὸν πρίγκιπα ὑπὸ τοῦ φίλου του Ἰουλίου Ἀμίγης. Προσεκάλεσε τὸν υἱὸν του εἰς Μογκαλιέρη καὶ ἀφοῦ πιερῶς τὸν ἠλεγξε διὰ τὰς συνεντεύξεις του ταύτας μετὰ βοναπαρτιστοῦ καθολικοῦ, ἐν τῇ ἐξάψει τῆς συζητήσεως κατόπιν τὸν ἀπέδιώξε δι' ὠθήσεων καὶ... ἄλλων βιαιοπραγιῶν.

Βραδύτερον μαθὼν ὅτι οἱ φίλοι τοῦ πρίγκιπος Βίκτωρος εἶχον συνάξει καὶ καταρτίσει κεφάλαιον χρηματικὸν ἐξασφαλίζον εἰς τὸν υἱὸν του ἐτησίαν πρόσοδον ἐκ τεσσαράκοντα χιλιάδων φράγκων, ἐξεμάνη καὶ ἀπηγόρευσε πλέον νὰ τοῦ ἐμιλῶσι περὶ αὐτοῦ.

Ὁ Ἰερώνυμος ἐκέκτητο εἰσόδημα ἐκ τριακοσίων χιλιάδων φράγκων, ἦτο δὲ ἐλευθεριώτατος πρὸς τοὺς φίλους του καὶ τακτικώτατος εἰς τὰς πληρωμὰς του.

Περὶ τῆς ἐν Κριμαίᾳ διαγωγῆς του διάφοροι ἐζητήθησαν γνώμη. Ἰσχυρίσθησάν τινες ὅτι ἡ Αὐτοκράτειρα, ἥτις δὲν τὸν ἠγάπα ποσῶς ἀλλὰ τὸν ἐφο-

βεῖτο, ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας, ὅπως διαδόσῃ ἔτι μᾶλλον καὶ μεγαλοποιήσῃ τὰς περὶ τῆς συμπεριφορᾶς του δυσαρέστους φήμας· πλὴν οἱ ἀξιωματικοί, οἱ συνυπηρετήσαντες μετ' αὐτοῦ, ἐβεβαίωσαν ἀπ' ἐναντίας ὅτι ἐξεπλήρωσεν εὐσυνειδήτως τὸ στρατιωτικὸν του καθήκον. Ὑπῆρξαν ὅμως τινὲς μοιραῖαι συμπτώσεις ἐν τῷ βίῳ τοῦ πρίγκιπος τούτου. Ἐν Κριμαίᾳ προσεδλήθη ὑπὸ χολέρας· ἐν Ἰταλίᾳ ἀνετέθη αὐτῷ ἡ ἀρχηγία μιᾶς μεραρχίας τοῦ στρατοῦ, ἥτις ἔμεινεν ἀπρακτοῦσα· βραδύτερον ἠρνήθη νὰ μονομαχήσῃ μετὰ τοῦ δουκὸς Ὁμάλ, καὶ ἅμα τῇ ἐκρήξει τοῦ πολέμου τοῦ 1870 ἐπέμθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος μετ' ἰδιαιτέρας ἐντολῆς ἀπεσταλμένος πρὸς τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουήλ. Ἐπρόκειτο περὶ συνολογήσεως συμμαχίας μετὰ τῆς Ἰταλίας καὶ ἀποστολῆς ἐπικουρικοῦ σώματος ἐξ ἑκατοντακισχιλίων ἀνδρῶν, συμμαχίας ἥτις ἐφαίνετο οὕσα ἢ συνέπεια τοῦ πολέμου τοῦ 1859, τῆς παραχωρήσεως τῆς Ἐνετίας κατὰ τὸ 1866 καὶ τοῦ συνοικεσίου τοῦ πρίγκιπος μετὰ τῆς πριγκίπισσας Κλοτίλδης, θυγατρὸς τοῦ Βίκτωρος Ἐμμανουήλ.

Ἄλλ' αἱ διαπραγματεύσεις ἀπέτυχον καὶ ὁ πρίγκιψ ἐπανήλθεν ἀπρακτος, ἀστοχῆσας οὕτω καὶ εἰς τὸ διπλωματικὸν, ὅπως καὶ εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον.

Ἡ πρώτη αὐτοῦ πολιτικὴ πράξις ὑπῆρξεν ἡ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀντικληρικὴ αὐτοῦ ἀγόρευσις, πρὸ τοῦ Ἰταλικοῦ πολέμου. Ἡ ἀγόρευσις αὕτη ἐγένετο ἀντικείμενον πολλῶν σκωμμάτων, ἐκυκλοφόρησε δὲ τότε καὶ ἐπίγραμμα τι λέγον, ὅτι ὁ λόγος του συνετέλεσεν ὥστε νὰ «πέσωσι τὰ χρεώγραφα καὶ νὰ ἀνασηκωθῶσιν οἱ ὄμοι.»

Βραδύτερον, ἐνῶ ὁ Αὐτοκράτωρ περιώδευσεν εἰς Ἀλγερίαν, ἀπήγγειλεν ἕτερον λόγον, σχεδὸν δημοκρατικόν, ἐν Κορσικῇ, τοιοῦτο δὲ ὑπῆρξε τὸ σκάνδαλον, ὥστε ὁ Αὐτοκράτωρ ἐπανήλθε μετὰ σπουδῆς εἰς Γαλλίαν, ὅπως ἀποκηρύξῃ τὸν ἐξάδελφόν του καὶ δηλώσῃ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ θεοῦ του, ὅτι «ἠγνῶσει νὰ διατηρήσῃ τὴν πειθαρχίαν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του», πράγμα τὸ ὅποιον ἀληθῶς εἶπεῖν δὲν κατόρθωσεν.

Ἡ σύζυγός του πριγκίπισσα Κλοτίλδη, ἡ ἐπικληθεῖσα ὀπωσοῦν ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον «ἀγία παραπλανηθεῖσα εἰς τὸν ἄδην» ὑπῆρξεν ἀτυχεστά-